

2

2009

Kvinder i det private tjener mest

Bibliotek i Rocky Mountains

Få bugt med nakkesmerterne

BIBLIOTEKS PRESSEN

29. januar 2009

Computerspil: Skurk eller helt i dit eget univers?

BF's hovedbestyrelse

Formand: Pernille Drost

Tlf. A: 38 88 22 33, P: 29 28 52 77

E-mail: pd@bf.dk

Næstformand: Matthias Eiriksson

Danmarks Statistiks Bibliotek

Tlf. A: 39 17 37 24, P: 31 15 05 09

E-mail: eirixon@gmail.com

Øvrige hovedbestyrelse:

Jens Dam, Syddansk Universitetsbibliotek

Tlf. A: 65 50 44 11, P: 62 62 41 45

E-mail: jensdam@bib.sdu.dk

Anita Dürkop, Greve Bibliotekerne

Tlf. A: 46 13 84 00, P: 26 85 43 95

E-mail: atho@grevebib.com

Line Frølich, Biblioteket Sønderborg

Tlf. A: 88 72 60 36 P: 43 52 43 94

E-mail: lfrl@sonderborg.dk

Marie Ulleved Holmgaard, Gentofte Bibliotekerne

Tlf. P: 51 76 14 53

E-mail: ulleved@gmail.com

Kim Jesper Josefsen,

Tlf. P: 61 77 78 39

E-mail: kim@josefsen.dk

Søren Kløjgaard, Hasle Bibliotek

Tlf. A: 89 40 96 30, P: 86 15 13 98

E-mail: skl@bib.aarhus.dk

Nina Thorsted Petersen, Odense Centralbibliotek

Tlf. A: 65 51 44 80, P: 22 30 17 24

E-mail: ntp@odense.dk

Camilla Sejerøe, Odense Centralbibliotek

Tlf. A: 65 51 44 81, P: 64 47 29 61

E-mail: lcs@odense.dk

Mette Kjeldsen Sloth, Frederiksberg Kommunes Biblioteker

Tlf. A: 38 21 18 00, P: 44 98 91 38

E-mail: mesl01@frederiksberg.dk

Direktør: Johnny Roj-Larsen, jrl@bf.dk

Faglig Afdeling:

Bruno Pedersen, afdelingschef, bp@bf.dk

Konsulenter:

Nanna Berg, kommunikationskonsulent, nbe@bf.dk

Niels Bergmann, webredaktør, faggruppeansvarlig, nb@bf.dk

Arne Svane Frei, webmaster, af@bf.dk

Sofie Plenge, karriererådgiver, sp@bf.dk

Konsulenter, løn- og ansættelse:

Karin Madsen, privatområdet, kommuner i Region Midtjylland, kvm@bf.dk

Lone Rosendal, København, kommuner i Region Sjælland og kommuner i den jyske del af Region Syddanmark, lr@bf.dk

Susanne Høgdahl Thomsen, kommuner i Region Nordjylland, kommuner i den fynske del af Region Syddanmark samt alle regionsansatte, sht@bf.dk

Helle Fridberg: Region Hovedstaden ekskl. København, hfr@bf.dk

Ulla Thorborg, statsområdet, ult@bf.dk

Telefonvagten: kl. 9.00 – 15.00: 38 88 22 33

Forsiden: Bilspil er en klassiker i spilgenren.
Her *Need for Speed* fra EA.

Kvinder kan forhandle løn

Hvert år foretager Bibliotekarforbundet en lønundersøgelse blandt medlemmerne på henholdsvis det private og offentlige arbejdsmarked. Det er et afgørende redskab for at kunne følge den generelle lønudvikling og se de lønforskelle mellem alder, brancher og køn, der måtte være.

I slutningen af 2008 kunne Bibliotekarforbundet publicere sin lønstatistik for det private område, hvor det viste sig, at kvinderne var lønførende. I lønstatistikken for september 2008 er kvindernes gennemsnitlige bruttoløn for første gang højere end mændenes. Det er imid-

lertid ikke helt overraskende, idet de privatansatte kvinders gennemsnitlige lønstigning igennem de sidste ti år har været højere end mændenes. Men det er et overraskende resultat i forhold til den generelle tendens på arbejdsmarkedet og i forhold til Bibliotekarforbundets offentligt ansatte. Her viser statistikken nemlig den kendte situation, at mændene er lønførende.

At de privatansatte kvinder er lønførende, blandt andet bliver præsenteret som en nyhed i Berlingske Tidende viser dobbeltheden, når man taler om kønmæssige lønrelationer. For det vurderes som en succes, at kvinderne tjener mest. Det var næppe sådan Bibliotekarforbundet ville vinkle historien, hvis det havde været mændene. Dermed risikerer vi som fagforening selv, trods gode intentioner, at undergrave ligelønsbegrebet. Omvendt er det en væsentlig succeshistorie, fordi

det går imod sammenlignelige statistikker. Bibliotekarforbundets privatsansatte har ligeså høj gennemsnitlig løn, som de andre akademikergrupper, og procentvis samme lønfremgang. Men hvor kvinderne stadig sakker bagud lønmæssigt, selvom de har samme job og kvalifikationer som mændene hos eksempelvis ingeniørerne, er det altså anderledes for Bibliotekarforbundets gruppe.

Det interessante er så, hvad der kan være forklaringen. Een forklaring kan være, at det netop er lykkedes at komme væk fra de kønsbestemte parametre for lønnen, og at vi har fået ligeløn – altså at alle vurderes og forhandler deres løn lige godt. Fælles for mange af de privatansatte bibliotekarer og informationsspecialister er, at de ofte har måtte kæmpe sig ind på arbejdspladser som de første i deres funktion. Ligesom mange sidder i funktioner, hvor det er afgørende at være synlig og kontinuerligt bevise sin nytteværdi for organisationen. Hvilket i sidste ende måske er medvirkende

til, at man er mere modig og risikovillig i lønforhandlingen. Samtidig er det velkendt, at i kvindedominerede fag har mænd lettere ved at gøre sig synlige og markere sig med højere løn til følge. Det modsatte kan tænkes at spille ind for de privatansatte kvinder, fordi de ofte er ansat i mere mandsdominerede brancher som eksempelvis medicinal-, forsknings-, og konsulentvirksomheder, som er de hyppigste brancher for Bibliotekarforbundets privatsansatte medlemmer.

Uanset svaret er det et vigtigt og væsentligt resultat, der viser, at kvinderne godt kan forhandle løn.

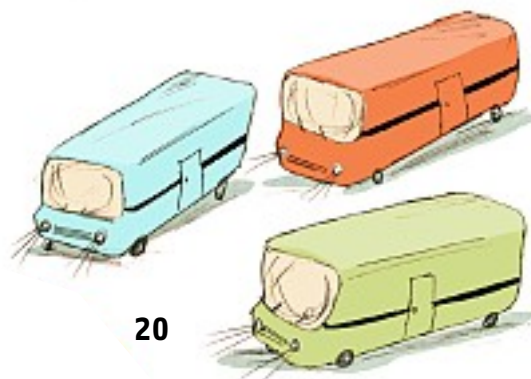
PERNILLE DROST

INDHOLD

- 6 Lidt mere end ligeløn**
Kvindelige bibliotekarer i det private har overhalet deres mandlige kolleger i lønkampen.
- 8 Kom ind i spillet**
Spænd sikkerhedsbæltet og oplev en verden af spil, der kan mere, end du tror, og som findes på biblioteket.
- 12 Spil er også læring**
Man kan både udvikle sig og få selvtillid af at spille computerspil, mener ph.d. studerende Sara Mosberg Iversen.
- 14 Et spil bliver til**
Hemmelighedskræmmeri og vanvittige ideer er ingredienserne i skabelsen af et nyt spil.
- 18 Hovedpine og nakkesmerter**
Fysioterapeut Niels Honoré giver dig øvelser til at komme af med nakkesmerterne.
- 20 Opsøgende bibliotekarer**
Portræt af faggruppen Filibussen, gruppen for bibliotekarer, der kører bogbus eller arbejder i små filialer.
- 22 Bøger i bjergene**
På Crestone Library i Rocky Mountains finder bibliotekslederen brugte bøger på nettet og overtager gerne brugernes gamle film og bøger.

I DETTE NUMMER

Bog anmeldelser 16
Debat 17
Nye stillinger 24

BIBLIOTEKSPRESSEN

Lindevangs Allé 2
2000 Frederiksberg
Tlf. 38 88 22 33
Fax 38 88 31 01
E-mail: bibliotekspresen@bf.dk
Internet: www.bibliotekspresen.dk

Udgiver: Bibliotekarforbundet

Redaktion:

Ansvarsh. redaktør Henrik Hermann, hermann@bf.dk.
Journalister: Anette Lerche, lerche@bf.dk,
Sabrine Mønsted, moensted@bf.dk.

Annoncer:

DG Media as, Studiestræde 5-7, 1455 København K,
Tlf. 70 27 11 55, fax 70 27 11 56
E-mail: epost@dgmedia.dk

Bladudvalg:

Jens Dam, Esben Fjord, Tina Holst, Vibeke Johansen,
Jannie Lehmann, Trine Skjelborg Mulvad.

Tryk: KLS Grafisk Hus A/S

ISSN 1395-0401
Medlem af Dansk Fagpresseforening

Abonnement:

Ingelise Dyrland Frederiksen, abonnement@bf.dk
Årsabonnement: 550 kr. Udland 950 kr.
BF-medlemmer modtager automatisk bladet

Oplag: Distribueret oplag 1.7.2004 - 30.6.2005
iflg. Dansk Oplagskontrol: 6.503
Dette nummer er trykt i 6.800 eksemplarer

Adresseændring skal af Bibliotekarforbundets medlemmer meddeles til BF's medlemsafdeling. Uregelmæssigheder i leveringen meddeles til det lokale postkontor.

Nyt pensionsvalg

Er du offentligt ansat og har pension i selskabet Sampension, skal du over foråret tage stilling til, om du vil over på pensionsordningen 3 i 1 Livspension. Ordningen er et markedsrenteprodukt og indebærer blandt andet højere dækning ved invaliditet. Sampension sender alle medlemmer en personlig prognose, før du skal træffe dit valg, så du kan se, hvad det vil betyde for dig at ændre på dine pensions- og forsikringsforhold. Selskabet holder også informationsmøder rundt i landet og Bibliotekspressen vil i foråret skrive mere om dine muligheder.

mønsted

Bidt af krimi

Nationale og internationale krimiforfattere gæster igen Horsens Statsfængsel på krimimessen den 28. og 29. marts 2009. Navne som Peter Tempel, Don Winslow og Anne Chaplet er på programmet, der tæller mere end 50 arrangementer for børn og voksne henover weekenden. Desuden er det sidste chance for at se fængslet som det så ud da de sidste indsatte forlod stedet i 2006, da fængslet står over for en større ombygning.

Programmet for messen udsendes i februar men kan allerede nu ses på www.horsensbibliotek.dk/krimiblog

mønsted

Mentorsucces

13 faglige machth kommer til at udgøre Bibliotekarforbundets første mentornetværk. I alt meldte der sig cirka 15 mentorer og 18 mentees til BF's mentornetværk for lederspirer, og det endte altså med 13 par.

- Det var et kæmpe puslespil, for det skal være til gavn for begge parter, siger karriererådgiver i BF Sophie Plenge. I januar måned var der kick off-dag, hvor alle 13 par mødtes og fik input fra konsulent Kirsten M. Poulsen til at komme i gang. Mentornetværket er et forsøgsprojekt, der i første omgang løber til 2010.

mønsted

Ørestaden vokser, nu forhåbentlig også med et bibliotek. På billedet ses blandt andet DR-byen, Tigentgen-skollegiet og Islands Brygge langs havnen. Foto: Scanpix/Christian Ringbæk

Nyt bibliotek i Ørestaden

I december blev Kultur- og Fritidsudvalget i Københavns Borgerrepræsentation enige om at arbejde for et nyt bibliotek i Ørestaden på Amager.

Biblioteket, der skal være et kombineret skole og folkebibliotek, skal bygges i sammenhæng med Ørestadens skole, der skal stå færdig i 2012 eller 2013. Et bibliotek i Ørestaden har før været på dagsordenen i Kultur og Fritidsudvalget, men først i går blev der afsat penge til at undersøge, om biblioteket fysisk kan blive en realitet.

- Det vil være tåbeligt ikke at udnytte, at der skal bygges et skolebibliotek og så udvide det til et folkebibliotek, siger kulturborgmester Pia Allerslev (V). Alle borgerrepræsentationens partier var repræsenteret på mødet.

- Vi gav hinanden hånd på at finde

midlerne til et nyt bibliotek i Ørestaden, hvis det fysisk er muligt at få plads til biblioteket i sammenhæng med skolen, siger hun. Ørestadens byggegrunde er forholdsvis små, men Pia Allerslev tror på, at det kan lade sig gøre.

Der har tidligere været kritik af kombibiblioteker, fordi mange folkebiblioteksbrugere ikke benytter dem.

Men ifølge Pia Allerslev har Kultur og Fritidsudvalget skelet til Vigerslev Bibliotek i Valby, der har gode erfaringer med at være et kombi-bibliotek.

- De er gode til at trække folk ind for eksempel ved at have åbent, når der er forældremøder eller arrangementer på skolen, siger hun.

mønsted

Bedre forsikring

Fra januar 2009 er alle BF medlemmer ansatte i det offentlige med pensionsordning i Sampension bedre forsikret.

Dødsfaldssummen, det vil sige det beløb de efterladte får udbetalt, er sat op fra 300.000 kroner til 500.000 kroner.

Erstatning ved kritisk sygdom og invaliditet gælder til du er fylder 67 år, og ikke som før 1. januar 2009 kun til 60 år. For de medlemmer, der har ordningen 3 i 1 Livspension er der yderligere sket en

forhøjelse af erstatningen ved invaliditet, fra 20 til 40 procent af ens tidligere løn. Desuden sker udbetalingen ved 50 procent invaliditet og ikke som tidligere ved to tredjedele invaliditet.

Ændringerne fremgår sikkert ikke på din forsikringsoversigt endnu, men de vil løbende blive opdateret, siger Niels Vester fra Sampension.

mønsted

Overfaldsalarmer i Hasle

Medarbejderne på Hasle Bibliotek har fået en overfaldsalarmer til at have i lommen, når de er på arbejde, og en sikkerhedsvagt har fået sin faste gang på biblioteket. Sikkerhedstiltagene er resultatet af en gruppe unge drenges hærgen i lokalområdet det sidste halve år. Uroen kulminerede i starten af december, hvor en bibliotekar, en HK'er og en rådhusbetjent blev sygemeldt efter at have været i konflikt med de unge, der udover at true de ansatte havde øvet hærværk på deres biler.

- Vagten skal holde de unge, der laver ballade, ude af huset, så de ansatte igen kan føle sig trygge, siger chef for Århus Kommunes lokalbiblioteker Britta Bitsch, der dog kalder det brandslukning.

- Det handler jo om, at Hasle Kulturhus lig-

ger i et socialt belastet boligområde, siger hun.

Derfor startede året også med et møde mellem socialforvaltningen, den lokale boligforening, ungdomsklub og biblioteket for at lægge en strategi for området.

- Der skal for eksempel være flere aktiviteter for børn og unge i området og bedre udendørsfaciliteter, siger biblioteksleder på Hasle Bibliotek, Lone Hedelund, der understreger, at det ikke er en svækket personalegruppe, der er kommet ud på den anden side.

- Vi har fået en masse viden om, hvordan vi kan takle problemerne. Og det fantastiske er, at dem som arbejder på Hasle Bibliotek er nogen, som har valgt området, og er klar over, at det kan være hårdt, siger hun.

mønsted

Det er ikke kun biblioteket der er hårdt ramt af en gruppe unge drenges hærgen. Langvarige tyvetogter har betydet, at Fakta flere gange har overvejet at lukke. Foto: Scanpix/Flemming Krogh

Google Earth

Gratis on-line hæfte om Google Earth og Google Maps kan gøre dig klogere på, hvad programmet Google Earth egentlig kan. Hæftet fra forlaget Libris giver en gennemgang af mulighederne i programmet - udforsk for eksempel dit næste rejsemål eller gense steder du tidligere har besøgt. Læs hæftet på www.libris.dk/earth/

mønsted

Pirat kopi af film

Det er ikke kun blockbusterfilm fra Hollywood, der bliver kopieret i stor stil på teenageværrelserne. Historiske film fra serien Danskernes egen Historie 100 år tilbage er også begyndt at komme ulovligt i hænderne på de unge.

- Det er ærgerligt, at Danskernes egen Historie på nettet bliver kopieret ulovligt, fordi udgivelser genererer indtægter til kulturbevarende arbejde i mange lokalarkiver, siger Thomas Tingstrup, der er medstifter af Substanz, der producerer de historiske film. Han mener dog, at det viser en voksende interesse for historie generelt, hvilket han ser som positivt.

mønsted

Sejlads ved Lemvig 1911 fra serien Danskernes egen Historie, indtil videre består af 30 film, et brætspil og bøger. Foto: Substanz

Tilbud på lyd

Danmarks Blindebibliotek (DBB) har udgivet en cd, der skal fortælle mennesker, som af den ene eller anden grund har svært ved at læse, hvilke tilbud biblioteket har til dem.

Cd'en er blandt andet sendt ud til biblioteker, efterskoler, erhvervsskoler og VUC'er for at få fat i potentielle brugere, der endnu ikke kender de særlige bibliotekstilbud på DBB.

For at få cd'en tilsendt, skriv til dbb@dbb.dk

mønsted

Dyrere at være passivt medlem

En kontingentstigning på cirka 250 procent blev fra 2009 en realitet for Bibliotekarforbundets passive medlemmer. Kontingentet på 165 kroner pr kvartal er steget til 564 kroner. Den voldsomme stigning har medført, at mere end 50 af de 250 passive medlemmer i forbundet har meldt sig ud og flere har bebudet, at de agter at sende en udmeldelse. Grunden til stigningen er ifølge BF's direktør Johnny Roj-Larsen, at Bibliotekarforbundet har oplevet et stigende antal henvendelser fra passive medlemmerne, der beder om råd og vejledning af sekretariatet.

- De henvendelser vil vi gerne imødekomme, men indtil nu har det været betalt af de aktive medlemmer, siger han.

At et stort antal passive medlemmer har

meldt sig ud, som følge af stigningen, er selvfølgelig beklageligt, mener han.

Udover nu at kunne få råd og vejledning af BF's faglige konsulenter modtager man som passivt medlem Bibliotekspressen og undgår en karenperiode på et halvt år, før forbundet kan hjælpe en med løn og ansættelsesforhold, hvis man igen bliver aktivt medlem.

Passive medlemmer af BF er bibliotekarer, der arbejder uden for deres fag eller er bosat i udlandet.

Stigningen blev vedtaget på generalforsamlingen i november 2008 og svarer til en tredjedel af et aktivt medlemskab. Stigningen gælder ikke for studerende og pensionistmedlemmer.

mønsted

Lidt mere end ligeløn

Kvindelige bibliotekarer i det private tjener nu i gennemsnit lidt mere end deres mandlige kollegaer og en del mere end bibliotekarer ansat i det offentlige.

tekst ANETTE LERCHE
illustration SCANPIX

Bibliotekarer ansat i det private kan glæde sig over at være dukkene i klassen, når det gælder ligeløn. Rent faktisk er privatansatte kvinders bruttoløn i gennemsnit 1,2 procent højere end deres mandlige kollegaers. Omregnet til faktiske tal betyder det, at den privatansatte kvinde i gennemsnit tjener 38.246 kroner i bruttoløn, mens en mandlig bibliotekar i det private får 37.781.

- Det er positivt at se, at der er områder, hvor det går den vej, siger kønsforsker ved Roskilde Universitetscenter Kenneth Reinicke. Han kender ikke umiddelbart til andre eksempler, hvor kvinderne lønmæssigt har overhalet deres mandlige kolleger.

- Mit bud på en forklaring er, at de kvinder, der søger ud i det private udviser nogle meget rationelle, fremadrettede og dynamiske karaktertræk, siger Kenneth Reinicke.

Det er Bibliotekarforbundets lønstatistik på det private område, hvor knap 300 privatansatte bibliotekarer har oplyst om løn- og ansættelsesforhold, der afslører, at kvindelige bibliotekarer i det private har fået kæmpet sig op på lige lidt mere end ligeløn. En ligeløn, de har arbejdet på de sidste ti år, hvor de stort set konstant har fået større lønstigninger end deres mandlige kolleger.

I alt er kvindernes løn i gennemsnit steget med 4,33 procent pr. år i perioden fra 1998 til 2008, mens mændene i tilsvarende periode har oplevet en gennemsnitlig lønstigning pr år på 3,21 procent.

Ingen offentlig ligeløn

Kvinderne i det offentlige kan desværre ikke glæde sig over at have opnået ligeløn. De ligger cirka 2.000 kroner under deres mandlige kollegaer, når det gælder den gennemsnitlige bruttoløn. Mændene har i gennemsnit en bruttoløn på 32.040 kroner, mens kvindernes er på 30.637 kroner.

Samtidig kan kvinder ansat i det offentlige ærgre sig over, at deres gennemsnitlige bruttoløn er lavere end de dårligst lønnede privatansatte bibliotekarers gennemsnitsløn. De dårligst lønnede privatansatte bibliotekarer er ansat i stillingsbetegnelser som »informationsmedarbejder« eller »arkivar/journalmedarbejder«, og tjener lidt over 31.000 om måneden. Altså alligevel et par hundrekronesedler mere end deres kvindelige kolleger i det offentlige.

Måske kan det så være en trøst for kvinder ansat i det offentlige, at der her findes regler for afspadsering og overarbejde, som ofte ikke er kopieret på det private arbejdsmarked.

For når det gælder overarbejde, så har knap halvdelen af de privatansatte bibliotekarer overarbejde på et sted mellem en og fem timer hver uge, men cirka hver tredje får hverken penge eller afspadseringstimer ud af deres ekstra arbejdsindsats.

Uddannelse betaler sig

For studerende, der ikke helt kan bestemme sig for, om de vil uddanne sig til cand.scient.bibl. eller bibliotekar DB, så kan spørgsmålet om kolde konanter måske gøre en eventuel beslutning nemmere. For ser man på lønstatistikkerne, så kan de ekstra år på biblioteksskolen godt betale sig. Bibliotekarforbundets vejledende mindsteløn for en nyuddannet bibliotekar DB ansat i det private er 30.500 kroner, mens man vurderer, at en kandidat skal have 33.900 kroner i startløn. Træffer man sine karrierevalg udelukkende ud fra, hvor der er flest penge at tjene, så er det inden for it og den finansielle sektor, at de fremtidige jobs skal findes. Her er gennemsnitslønnen for en bibliotekar på henholdsvis 41.557 og 40.479 kroner. ■

lerche@bf.dk

DET VIRTUELLE BIBLIOTEK – AXIELL ARENA

– dit biblioteks chance for også at få fat i de nye brugere!

Axiell Arena åbner det virtuelle bibliotek – biblioteket, der aldrig lukker. Dag og nat kommer besøgende for at låne bøger, musik og film, og for at deltage i fællesskaber og diskussionsgrupper.

Med Axiell Arena bliver biblioteket en dynamisk og populær online-verden. En verden, der holder åbent døgnet rundt for at byde et stadigt stigende antal besøgende velkommen.

Om Axiell Arena

- Axiell Arena er bibliotekets nye website
- Her er bibliotekskatalogen integreret med Bibliotek 2.0 konceptet, og skaber hermed et komplet website, der altid holder åbent
- Her mødes brugerne i forskellige fællesskaber og her får de masser af inspiration til at komme videre
- Brugere kan skabe sin egen virtuelle samling af information og titler
- Med de centrale services får bibliotekerne et rigt udbud af tags, ratings og anmeldelser

Læs mere om Axiell Arena på www.axiell.dk

Kontakt os – så fortæller vi mere om Axiell Arenas udbredelse på bibliotekerne!

AXIELL

Creative solutions – expanding minds

Axiell Bibliotek A/S
Stamholmen 157, 4. sal · 2650 Hvidovre
tlf. 3338 2525
www.axiell.dk · axiell@axiell.com

BANK

Computerspillet *Kane & Lynch* er udviklet af IO Interactive og havde et budget på over 200 millioner danske kroner.

KOM IND I SPILLET

Du kan få dem slimede og søde, forpustende formidable, sindssygt spændende og kæbetabende flotte. Alligevel lever mange computerspil en anonym tilværelse på bibliotekernes hylder. Her er lidt af det guf, der bliver glemt.

tekst THOMAS SCHMIDT NØRGAARD
illustration EA, IO INTERACTIVE, 2D BOY,
MEDIA MOLOCULE

Hvis du ikke kan lide små søde hacky-sack-figurer, savlende zombier eller bakteriekulturer, som skal udvikles til en rumnation, ja så er der nok ikke den store grund til at læse videre. Men hvis du omvendt er åben over for fantasifulde verdener, hvor kun fingerfærdigheden på joypad'en sætter grænsen for din formåen, så spænd sikkerhedsbæltet og tag med en tur i den vidunderlige pixelerede verden. Vi begynder rejsen med en forsigtig lille revolution i *Little Big Planet*, hvor man som en lille kludedukke-sackboy (eller -pige) skal løbe igennem en masse baner fra venstre mod højre. Ved første øjekast ligner det et ganske almindeligt og meget flot platformspil a la legendariske *Mario Brothers*, men det er langt mere end det, forsikrer John Larsen, bibliotekar på Blågården Bibliotek og delansvarlig for de københavnske bibliotekers frie materialeindkøb af computerspil.

- Rent grafisk er det imponerende. Det ser ud som om, at alle elementer er håndlavede, og det giver en helt speciel stemning, når man alene eller sammen med andre løber gennem banerne og skal få de forskellige figurer til at gøre de rigtige ting i den rigtige rækkefølge for at nå videre. Men det banebrydende er, at man i den grad får lyst til at lave sine egne baner. Alt hvad man oplever i singleplayerdelen, kan man lave og mere til. Man kan

næsten alt. Man kan endda lægge sine egne billeder ind på banerne, siger han med begejstring.

Hvis man løber træet i de præfabrikerede baner, der veksler fra det charmerende og pussensede til en nærmest Tim Burtonske-dunkel halloweenstemning, kan man derfor downloade og hoppe ombord i de mange baner, som andre spillere har lagt ud på det fælles forum.

- Det er et eksempel på et magt-til-masserne-spil, der faktisk virker og som rammer utroligt bredt. Spillet introducerer sig selv så godt, at lille Jens på 5 år kan spille med farfar på 64. Min kone sagde, at hun ikke kunne finde ud af det, men den kommentar fik hun hurtigt selv gjort til skamme. Pas på, for det er voldsomt vanedannende, griner John Larsen.

På kanten af spejlet

Vi gør som Sackboy og laver et præcisionshop over roterende plystromler til fremtidens utopiske storbyjungle, hvor alle bliver overvåget af et totalitært regime. I *Mirror's Edge* spiller man kvinden Faith, der skal befri sin søster fra myndighedernes kløer. Et typisk *first-person-shooter-spil*, hvor man ser handlingen fra hovedpersonens synsvinkel, men med et tvist. Der er nemlig ikke så meget shooter over det.

Faith er på flugt fra politiet, og hun lø-

ber og slår og sparker mere, end hun skyder. Løbestilen er inspireret af gadesporten *parkour*, der i al sin enkelthed går ud på at bruge byens forhindringer som afsæt for det ene mere halsbrækkende spring end det andet. Så man glider ned af skyskrabernes tage og hopper rundt på gange og mellem bygninger og kraner og over og under rør, mens kuglerne flyger om ørerne på en. Og det med en grafik så flot, flydende og hurtigt, at man bliver helt forpustet.

- Det er et godt eksempel på et spil, hvor man kan få lov til at gøre ting, som man ikke kan i hverdagen. Både i forhold til det atletiske, men også i forhold til at være rebel og narre politiet. Det kunne godt appellere til en del unge mennesker, siger John Larsen.

Og mens vi stadig hænger højt mellem husene, kan vi konstatere, at det at have politiet i hælene er et rent drømmescenarium i forhold til det, der venter dig som en af de fire hovedpersoner i et andet mere klassisk *first-person-shooter-spil*. I *Left 4 Dead* har man brug for alt, hvad hjertet kan begære af brutale våben og ligeså brutal vold for at forsvare sig imod den horde af zombier, der er på jagt efter et hurtigt mellemmåltid.

- Spillet fungerer godt i singleplayerdelen, men det er i multiplayerdelen, at det udmærker sig. Som de eneste tilbageværende mennesker i et område fyldt ▶

Eksempler på spil: Først fra spillet *Little Big Planet*, Media Molocule, dernæst *Mirrors Edge*, EA som af indlysende årsager ikke er for folk med højdeskræk.

med kødhungrende zombier er man nødt til at samarbejde og tænke som en helhed med sine online-venner. Det giver helt nye dimensioner til spillet, at man pludselig er nødt til at være uselvsk og lægge dækild for medspillerne og dele sine smertestillende piller med dem i stedet for at hamstre til sig selv, siger John Larsen.

- I multiplayerdelen kan man også vælge at være et blæverkadaver af en zombie, men så er spillets mål selvfølgelig at udslette menneskene, siger John Larsen og roser spillets kunstige intel-ligens.

Spillet er nemlig udstyret med et næsten sadistisk computerstyret intruk-tørsystem, der hele tiden styrer løjerne og tilpasser antallet af zombier og deres aggressionsniveau, så man aldrig kan slappe helt af. Men hvem ville omvendt også gøre det i et område fyldt med le-vende døde.

Bakteriernes betvinger

Med magasinet tømt i maven på de menneskefortærende zombier kan vi nu spore os ind på det næste tidsfortærende spil.

Spore er EA's nyeste bud på et strate-

gispil, og lad os bare begynde helt ved begyndelsen. Det gør spillet nemlig.

- Du skal kreere din egen bakterie-spore, som skal vokse sig stor og stærk og udvikle sig til et væsen med sin egen stamme og siden til en hel civilisation, der gerne på sigt skulle ende som hyper-udviklet rumnation, siger John Larsen.

Før du kommer så vidt, skal du dog først lære at avle afkom, bruge værktøj, stjæle teknologi fra andre stammer og opbygge din egen by. Det sker i et meget afvekslende gameplay, der skifter mellem blandt andet *Sim City* og *The Sims*-lignende tilstande.

Gør mere for spil

Sådan forbedrer du formidlingen af computerspil:

- Opret en hjemmeside med blandt andet. Top 10-liste over udlånte spil, forum til diskussion, spilnyheder og links til sider med information og snydekoder.
- Lav et spilværksted, hvor dygtige spillere kan guide brugere eller holde foredrag
- Ekstra information og events, når store og længe ventede titler bliver lanceret
- I forbindelse med motionsdage kan man samle et udbud af nogle af de spil, der fremmer fysisk aktivitet.

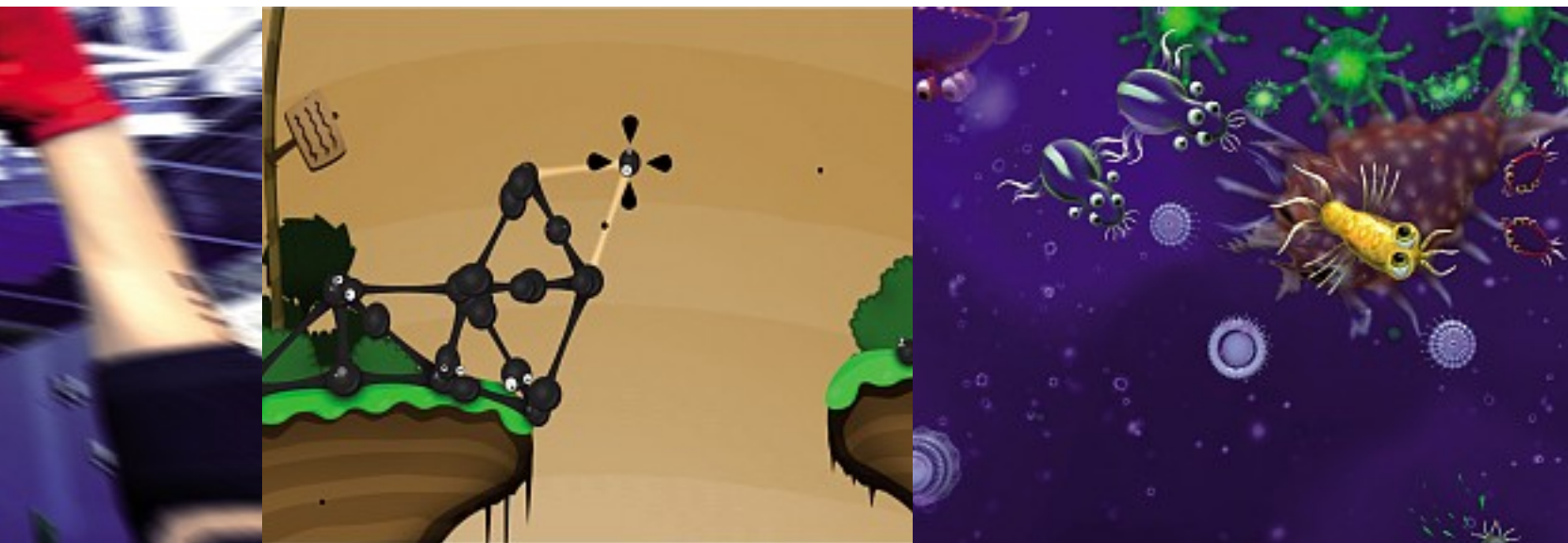
Børn spiller mere computer end de læser bøger (angivet i procent)

	computerspil	bøger
Næsten dagligt	33,8	18,7
Nogle gange månedligt	48,9	36,7
Sjældnere	15,2	44,5
Ved ikke	1,5	0,0
Uoplyst tidsforbrug	0,6	0,0

Voksnes forbrug af computerspil og bøger i næsten hver uge

	skønlitteratur	computerspil
16-29 år	24,0	30,2
30-39 år	26,0	20,2
40-49 år	32,4	15,8
50-59 år	33,6	13,5
60-69 år	34,5	11,2

(kilde: Danskernes kultur- og fritidsaktiviteter 2004, udarbejdet for kulturministeriet)

World of Goo, 2D Boy, er et eksempel på et simpelt og velfungerende spil, og endelig *Spore*, Maxis, EA, hvor du som spiller udvikler dine figurer fra bakteriestadiet.

- Undervejs kan du hele tiden selv bestemme din taktik. Du kan vælge at være kommunikør, flink og velset, eller du kan gå krigervejen og spille med musklerne. Spillet appellerer i den grad til lysten til at skabe og trangen til at kontrollere, forklarer John Larsen.

Det gribende gameplay opvejer til fulde den ikke alt for imponerende styring og grafik, og så er væsenerne et helt kapitel for sig. De ender typisk som en kreativ blanding af dyrene fra filmen *Men In Black* og *Monsters Inc*, og allerede nu kan man på nettet se de mere end 60 millioner væsener, som spillere verden over har lavet.

- Det kunne godt tyde på, at der om kort tid kommer en onlineversion af spillet, så man kan lave alliancer og knytte ven- eller fjendskab med folk over nettet. Man har i hvert fald lov til at håbe, siger John Larsen og står i bogstaveligste forstand på spring for at tale om det næste spil.

Wiiiiiiiiii

Egentlig er det ikke så meget et enkelt spil, som en helt ny bevægelse inden for computerverdenen.

Med mindre du har levet i en hule de seneste par år, har du formentlig også opdaget, at Nintendo har valgt at genoplive et gammelt firser tema.

Men til forskel fra Atari-maskinens pistol, som man skulle holde 20 cm fra

skærmen for at få den til at virke, sætter Nintendo Wii's unikke remote nye standarder for, hvad man kan bruge computeren til, siger han.

Remoten eller joypad'en kan – alt efter spillet – både være en tennisketcher, en bowlingkugle, en golfkølle eller et samuraiværd. Éns bevægelser styrer bevægelserne i spillet, så hvis man vil smashe i et tennisspil, skal man hæve armen og smashe, nøjagtigt som hvis man stod på Roland Garros' røde grusbane i French Open.

- Det virker helt fantastisk og er meget nemt at gå til. Grafikken er langt fra imponerende, men det betyder ikke det mindste. Fornemmelsen af at styre figuren på skærmen er i sig selv vanedannende og giver konkurrenceelementet i eksempelvis sportsspil et ordentligt nøk opad. Derfor er det også den perfekte maskine til hele familien, forklarer John Larsen.

Nyeste vilde hit er Wii-fit. Et balanceræb, som skal stå på gulvet og som

registrerer spillerens tyngdepunkt. Så hvis man for eksempel skal køre slalom og kommer imod en port til højre, skal man læne sig mod højre, præcist som hvis man havde ski på.

Og så er der vist ikke andet tilbage end at sætte punktum. Et stort fedtet, oliert og nuttet punktum med spillet *World of Goo*. Det er en blanding af et puslespil og det klassiske spil *Lemmings* og handler om Goo. De små sorte levende bobler af slim, som man kan bygge tårne eller luftballoner med. Målet med hver bane er at passere en række forhindringer og på den måde få transporteret et bestemt antal slimbobler hen til et rør. Lykkes det, kommer man videre til næste bane, hvor man skal passere en række forhindringer og på den måde få transporteret et bestemt antal slimbobler hen til et rør. Og sådan fortsætter det.

Det er ligeså simpelt som det er vanedannende, og beviset på, at det ikke altid er nødvendigt for et spil at være dyrere og større og hurtigere og bedre grafisk end konkurrenterne, hvis bare ideen er i orden. ■

*Thomas Schmidt Nørgaard er freelance-journalist
bibliotekspressen@bf.dk*

Pas på skærmen!!

For en demonstration af Nintendo Wii kan du gå ind på youtube.com. Her er der mange sjove fjernsynssmadrende eksempler på, hvorfor du skal holde godt fast i remoten, når du bruger den.

Spil er også læring

Der er masser af grunde til, at millioner af mennesker bruger endnu flere millioner af timer på at spille computerspil. Og måske lærer de rent faktisk noget.

af THOMAS SCHMIDT NØRGAARD

De fleste kender scenariet. Teenageren, der sidder som en zombie, oplyst og opslugt af de farverige pixels på skærmen og helt umulig at nå ind til.

Fænomenet kaldes flow og bruges også til at beskrive den tilstand, folk kommer i, når de skaber kunst, dyrker bjergbestigning eller andre situationer, hvor de knokler hårdt - frivilligt.

- Efterhånden som engagementet og involveringen stiger, bliver man mere og mere ét med aktiviteten, og til sidst mærker man ikke tiden, siger Sara Mosberg Iversen, Ph.d.-studerende i computerspilsforskning ved IT-Universitetet.

I forhold til medier som eksempelvis bøger og film, kræver computerspillet en aktiv involvering. Spilleren skal fortolke, agere og

reagere ud fra de udfordringer, som præsenterer sig på skærmen. Og det er netop en af de vigtigste grunde til, at folk spiller computere, viser en undersøgelse fra det amerikanske XEODesign. Undersøgelsen kalder det *hard fun* - udfordrende morskab.

- Man spiller for at finde ud af, hvor god man er. Det er jagten efter at mestre noget og et ønske om at *regne den ud*. Eksempelvis

af det, som undersøgelsen kalder *easy fun* - let morskab. Den kommer blandt andet til udtryk gennem den flotte grafik og muligheden for at gå på opdagelse og indleve sig i eventyrlige universer, men også gennem den umiddelbare identifikation med den karakter, som man styrer.

- Mange spil øger identifikationen ved at tilbyde mere brugerbestemmelse. Man kan selv definere, hvordan ens karakter skal se ud. Man kan træne forskellige færdigheder, så karakteren bliver stærkere, hurtigere eller mere snu. Og så kan man selv bygge nye baner, siger Sara Mosberg Iversen.

Venskabelig skadefro

De individuelle tilpasninger hænger tæt sammen med undersøgelsens måske mest overraskende konklusion - i hvert fald set i pixellyset af den zombielignende teenager.

»Det er menneskene, der er afhængighedsskabende, ikke spillet«, lyder det fra mange spillere. De bruger nemlig spillene som en undskyldning for at invitere gutterne over og er endda parate til at spille spil, som de i virkeligheden ikke kan lide, bare så de kan være sammen med venner og veninder.

Under konkurrenceprægede spil trives den venskabelige rivalisering, men der kan også opstå en stemning af samarbejde og samhørighed i et spil, som kræver teamwork.

- Det sociale aspekt kommer også til udtryk over internettet. Dels helt konkret i multiplayer-spil, hvor mange spiller med eller mod hinanden på samme tid, men også gennem de mange fora, hvor man kan diskutere udviklingen i et spil og bytte baner og udfordre hinanden, siger Sara Mosberg Iversen.

Computerspil som lærdom

Det store spørgsmål er selvfølgelig, om det computerspillende folk også lærer sig nogle færdigheder, der kan bruges i den ikke-virtuelle verden. Man kan uden tvivl tolke alverdens kundskaber ned over spillene, mener Simon Egenfeldt-Nielsen, psykolog og assisterende professor ved IT-Universitetet:

Kreativitet og logisk tænkning i adventurespillenes puzzles. Fingerfærdighed,

Sara Mosberg-Iversen spiller selv computerspil og så er hun Ph.d.-studerende i computerspilsforskning. Foto: Jakob Boserup.

i forhold til en konkret gåde eller bane, men også mere abstrakt med at se ned under overfladen i spillet og tolke hele det bagvedliggende system.

Belønningen og de små skud af selvtillid og tilfredsstillelse kommer løbende, efterhånden som man bliver bedre og bedre og kan klare mere og mere komplicerede udfordringer, forklarer Sara Mosberg Iversen.

Let morskab

Den udfordrende morskab suppleres typisk

Simon Egenfeldt-Nielsen mener godt, at man kan lære noget af computerstipil, men konstaterer, at de fleste spil er lavet for at underholde. Foto: Jakob Boserup.

Et spil bliver til

reaktionsevne og samarbejde i skydespil. Og ressourcprioritering i eksempelvis *Sim City*, hvor man lærer variabler for et attraktivt bymiljø og skal vurdere, om man vil bruge skatte kroner på veje, hospitaler, indkomstskabende butikcentre eller rekreative parker.

- Problemet er, om man evner at overføre sin abstrakte viden og kunnen til virkeligheden uden for skærmen, siger han og sammenligner det med, om man ville bruge den andengradsligning, som man lærte i skolen for 20 år siden, til at finde ud af, hvordan taget på ens carport reelt burde konstrueres.

Men mens den såkaldte transferproblematik fortsat diskuteres, begynder flere og flere til gengæld at få øjnene op for, at computerspil faktisk kan bruges til at fremme indlæringen.

- Computerspillets evne til engagere, motivere og udfordre er det optimale udgangspunkt for læring. Men det kræver jo, at spillet i modsætning til de fleste kommercielle spil er lavet til andet end at underholde, siger Simon Egenfeldt-Nielsen, der også er direktør i virksomheden *Serious Games Interactive*.

Han har blandt andet været med til at udvikle spil for virksomheder, der vil teste nye medarbejdere eller lære dem virksomhedens værdier, ligesom han har skabt spillet *Global Conflicts: Palestine*, hvor elever og studerende skal navigere som ung journalist i det urohærgede Palæstina og stille spørgsmål og tage stilling til de ting, der sker.

- De seriøse spil vinder stille og roligt frem, men mest til virksomheder og organisationer. Det er i sig selv svært at lave et godt spil, der bare skal underholde. Hvis man lægger flere restriktioner ned over produktionen samtidig med, at man ikke har den samme økonomi som de kommercielle spil, giver det sig selv, at det er svært«, siger han. ■

bibliotekspressen@bf.dk

I spillet *Kane & Lynch* flygter de to hovedkarakterer fra fængslet, nærmere bestemt dødsgangen for at kaste sig ud i et kaotisk kapløb for at redde Kanes familie.

Når et computerspil bliver skabt, nytter det ikke noget at gå i fodsporene på tidligere spil. Bibliotekspressen har kigget nærmere på, hvordan et af de mere voldelige spil er blevet til.

af THOMAS SCHMIDT NØRGAARD

Producer Frederik Fusager kan ikke tale om det, han laver lige nu. Som én af godt 200 medarbejdere fra 23 lande sidder han i *IO Interactives* domicil på Kalvebod Brygge i København og er i fuld gang med at udvikle det nyeste spil i rækken af virksomhedens succesfulde actionspil.

Hemmelighedskræmmeriet er ikke tilfældigt, for det er dyre sager, de har gang i. Det seneste spil, *Kane & Lynch – Dead Men*, opererede med et budget på den dyre side af 200 millioner kroner, hvor alene markedsføringen løb op i 75 millioner kroner. Og i kampen om spillernes sparepenge gælder det om at være før,

bedre og ikke mindst anderledes end konkurrenterne.

Sådan var det også for *Kane & Lynch – Dead Men*, da det udkom i efteråret 2007.

- Vi kredsede om lejemordertemaet, men ville gerne lave et mere modent spil med voksne figurer, der har mere dybde end den typiske heltefigur. I idéudviklingen arbejdede vi med en lang række figurer, og her blev Kane og Lynch ved med at dukke op, så vi valgte at koncentrere historien om dem, fortæller Frederik Fusager.

Det blev en anderledes historie om den langt fra perfekte lejemorder Kane og den modvillige og medicinafhængige psykopat Lynch. De bliver tvunget sammen på et selvfølgelig voldeligt og kaotisk kapløb med tiden for at redde Kanes familie, der bliver holdt til fange af Kanes tidligere lejemorderkolleger, som vil have de penge, Kane har snydt dem for.

Grimmere end normalt

I forlængelse af de to figurers personlighed blev de vandस्कurede helte med symmetrisk smukke træk hurtigt skrottet til fordel for lidt for høje tindinger, rynket hud og fedtet hår. ▶

Voldsomme biljagter, blod, kampscener. Kane & Lynch har det i rigt overmål.

- Vi lod os inspirere af filmskuespillere, tog billeder af folk på gaden og laserscannede folk og blandede til sidst det hele sammen til et par realistiske gutter med karakterer, siger han om en meget lille del af den lange proces fra ide til færdigt produkt, der kan tage op til to år.

Processen minder på mange måder om en filmproduktion. Syv teams arbejder med alt fra handling, lyd og animation til grafik og den såkaldte *engine*, der skal få spillet til at glide. Det overordnede manuskript skal skrives med dialog og storyboard med beskrivelse af de scenerier, som spillet skal foregå i. Sideløbende gælder det *gameplayet*, hvor fantasien får frit løb ud fra devisen: Hvad kunne det være fedt at gøre som spiller.

- Min favoritscene er nok i Tokyo, hvor du efter at have arbejdet dig vej ned gennem en skyskraber, står over for en japansk police squad, der sender en regn af tåregas og projektiler mod dig. Alt går i stykker omkring dig, og der sker så meget, at du bliver helt forpustet og er nødt til at gå i dækning, forklarer Frederik Fusager.

Scenen er mildt inspireret af filmen *Heat* og udmærker sig ligesom flere andre scener ved, at man er nødt til at dirigere rundt med nogle af de hjælpere, som man har samlet op på vejen.

- Man kan sende dem hen og forsvare et område, eller få dem til at give dækning, når man selv løber frem fra sit skjul. På den måde har vi givet spillet nye facetter, og man er nødt til at tænke sig om og lægge en taktik i stedet for at bare at skyde løs, siger han.

De forskellige ideer bliver i første omgang afprøvet i et simpelt kasseagtigt design, så man hurtigt kan se, om *gameplayet* fungerer. Herefter bliver det lavet i den rigtige version med den tunge grafik og specialdesignede lyd.

At skille sig ud

Konkurrencen på Triple A-markedet - markedet for de dyre og store spil, der ligger øverst på salgslisterne - er større end nogensinde før, og det pisker udviklerne til hele tiden at tænke i nye features og gimmicks. I *Kane & Lynch* kommer det blandt andet til udtryk i den nye »psykomode«, som fra tid til anden rammer den, der spiller Lynch, når man spiller sammen to og to i stedet for at spille alene.

- Lynch hallucinerer, så uskyldige civile nogle gange ligner politifolk. Ham, der spiller Lynch, vil selvfølgelig skyde dem og på den måde uforskyldt ryge i Lynch' psykomode. Ved siden af sidder så spilleren, der styrer Kane og kan se på sin skærm, hvordan makker Lynch plaffer uskyldige mænd og kvinder ned. Det giver nogle gode skænderier hen over skærmene, der passer meget godt til de skænderier mellem Kane og Lynch, som vi har skrevet ind i handlingen, griner Frederik Fusager.

Tokyoscenen og specielt skænderierne mellem de to hovedpersoner er nogle af de såkaldte *usp'er* (unique selling points) som spiludviklerne tænker ind i spillet, og som markedsføringsfolkene bruger til at lokke pengene ud af kunderne.

Men skænderierne er meget andet end underholdning. De bruges også til at

bringe handlingen videre uden at skulle forfalde til de klassiske cut-scenes, hvor spillet bliver afbrudt af kortere eller længere filmsekvenser, typisk mellem to baner.

- Dem bruger vi godt nok også, men de fleste hader dem, fordi de pacificerer spilleren, så vi har forsøgt at lægge noget mere af handlingen ind i selve spillet, så man føler, at man er med i det, der sker. For eksempel i dialogen mellem Kane og Lynch, men også i mødet med hjælpere eller fjender, forklarer Frederik Fusager.

Historien om de to ustabile antihelte har indtil nu været en pæn succes med over en million solgte eksemplarer, og IOI overvejer efter sigende at lave en *Kane & Lynch 2*. Om det er den, Frederik Fusager lige nu sidder og arbejder på, ja det vil vise sig, når IOI er klar til at fortælle om det. ■

bibliotekspressen@bf.dk

Kort om IO Interactive:

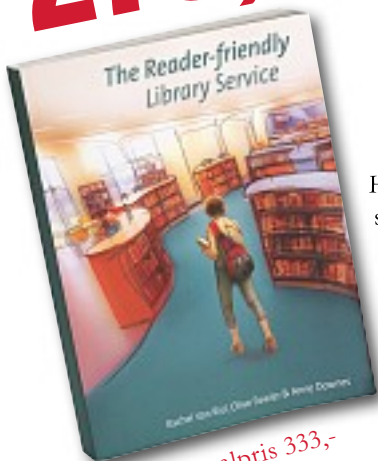
IO Interactive blev grundlagt i 1998 og købt af udgiveren Eidos, der blandt andet står bag Tombraider, i 2004.

Firmaet slog første gang igennem med Hitman-serien, der efter fire udgaver og med et globalt salg på over 7 millioner spil, er den største danske spilsucces nogensinde.

Læs mere på www.ioi.dk

FØRSTEHJÆLP TIL VENLIGERE BIBLIOTEKER

279,-

Normalpris 333,-

(netop nu til ekstra venlig pris)

Her er bogen, som alle "library lovers" taler om. Det nye standardværk for alle, som gerne vil udvikle og stimulere læsningen på deres bibliotek. Skrevet af Rachel Van Riel (grundlæggeren af Opening the Book), Olive Fowler og Anne Downes. Udgivet af The Society of Chief Librarians.

256 sider med konkrete metoder og strategier om, hvordan man udvikler læserorientering, brugervenlighed og læsestimulerende aktiviteter. Netop nu har vi et begrænset lager til specialpris.

Bestil direkte på www.eurobib.com. Varenummeret er 3650, ekskl. fragt og moms.

Eurobib®
direct

Bestil direkte! www.eurobib.com

Formlen vi alle leder efter

Vi leder alle sammen efter nøglen til fremtiden, dén der vil sikre os en konkurrencedygtig position, også om 10 år. *Innovationens nye tidsalder* kommer med et relevant bud på det, og sætter sågar opskriften på formel.

Formlen er enkel: $N = 1$ (markedet=1 unik kunde) og $R = G$ (ressourcerne er globale).

Eller sagt på en anden måde: For at blive konkurrencedygtige i fremtidens samfund, er virksomheder nødt til at omlægge den måde, de skaber værdi på. Kampen om kunderne i det 21. århundrede bliver, ifølge bogens forfattere, vundet af dem der finder de bedste og billigste leverandører uanset landegrænser, og forstår at målrette deres produkter mod det enkelte individ og ikke mindst inddrage individet.

Bogen handler om, hvordan man som

virksomhed skaber innovation og værdi på en ny måde i innovationens tidsalder. Den er ikke kun teoretisk funderet, men indeholder også praktiske overvejelser om, hvordan man skaber forandringen, hvilke kompetencer der er vigtige i forhold til at arbejde ud fra den nye forståelse, og hvordan IT-arkitektur kan spille ind i udviklingen.

Bogen er spækket med eksempler på, hvordan det allerede nu gøres i virksomheder over hele verden. Facebook, Apple, Amazon og Lego er alle eksempler på virksomheder, der er i gang med denne udvikling.

Bogen handler ikke kun om en særlig type virksomhed eller organisation, men indeholder bud på hvilke overvejelser, der vil være relevante i fremtiden, hvis man vil skille sig ud som konkurrencedygtig virksomhed. Derfor er den i høj grad også

relevant for biblioteker og andre informations- og vidensinstitutioner.

Bogens forfattere er begge professorer fra *Ross School of Business, University of Michigan*. C.K. Prahalad er professor i strategi og har flere værker om fremtidens forretningsmodeller bag sig, blandt andet *The future of competition* og *The fortune at the bottom of the pyramid* og M.S. Krihsnan er professor i Business Information and Technology.

Bogen er værd at læse for ledere, men bestemt også for enhver, der interesserer sig for innovation og strategisk udvikling. Dens bud på, hvad der kan være formelen til fremtiden, er velfunderet, og bogen kommer med nogle gode konkrete overvejelser om, hvordan ideerne kan realiseres og over hvilke tanker, der er værd at gøre sig som leder.

Christina Wandi

Få pudset de teoretiske briller

At forstå biblioteket – en introduktion til teoretiske perspektiver er titlen på en ny antologi udgivet af Danmarks Biblioteksforening i samarbejde med Danmarks Bib-

lioteksskole. Bogens primære målgruppe er studerende ved sidstnævnte institution, men alle der interesserer sig for biblioteker kan læse med. I hvert fald hvis de har mod på at få pudset de teoretiske briller.

Redaktørernes erklærede formål med *At forstå biblioteket* er blandt andet at

tegne et øjebliksbillede af, hvad biblioteksforserne på Danmarks Biblioteksskole beskæftiger sig med. Det er altså primært den biblioteksvidenskabelige del af skolens uddannelse og forskning, der er i fokus. Eller mere specifikt folkebiblioteksområdet, da det er dette, og ikke for eksempel forskningsbibliotekerne, der på Danmarks Biblioteksskole er biblioteksvidenskabens primære genstandsfelt.

At forstå biblioteket er inddelt i ti kapitler, skrevet af elleve bidragsydere og fordelt på tre hovedtemaer. Første del, *Medier, tekst og brugere*, beskæftiger sig med blandt andet retorik samt genre- og receptionsteori i mødet mellem bibliotekets forskellige medier og brugerne. Fokus er altså på folkebibliotekernes formidlingssituation i forhold til bogen samt web- og billedmedier.

I bogens andet del, *Institution, samfund og forandring*, forsøges biblioteket placeret i en bredere samfundsmæssig kontekst: Vi introduceres blandt andet for institutio-

nel teori og Bourdieus feltteori, ligesom potentielle udfordringer og muligheder i forbindelse med oplevelsesøkonomien og tværkulturel læring beskrives.

Bogens sidste del, *Bibliotekshistorie, videns og historiekultur* består af to kapitler: Først introduceres Foucaults diskursanalyse med eksempler fra det danske folkebiblioteksvæsens oprindelse, inden bogens sidste kapitel dykker ned i historiebegrebet.

Der trækkes altså på en bred vifte af teori og teoretikere, og når de forskellige indfaldsvinkler stilles op ved siden af hinanden kommer nye, potentielle sammenhænge til syne. Også på tværs af biblioteks- og informationsvidenskabens.

At forstå biblioteket er i højere grad en bog om biblioteksforskning end en bog om biblioteker. Selvom de udvalgte teorier forklares ved at blive anvendt på forskellige aspekter af folkebiblioteket og dets funktioner, er det primært teorien og ikke biblioteket i sig selv, der er i fokus i

C.K. PRAHALAD
M.S. KRISHNAN

INNOVATIONENS NYE TIDSALDER

BRUGERDREVEN VÆRDI
GENNEM GLOBALE NETVÆRK

Innovationens nye tidsalder – Brugerdreven værdi gennem globale netværk

C.K.Prahalad og M.S. Krishnan
Udgivet af Børsens forlag 2008
290 sider. 460 Kr
ISBN 978-87-7664-329-4

de enkelte kapitler. Man er ikke nødvendigvis blevet klogere på bibliotekerne efter endt læsning. I sagens natur stilles der flere spørgsmål end der besvares, hvilket netop er en del af pointen ved at betragte biblioteket ud fra forskellige vinkler. Hermed kan bogen danne udgangspunkt for videre studier af en institution i konstant forandring.

Anders Vestergaard,
cand.scient.bibl, DBC a/s

At forstå biblioteket – en introduktion til teoretiske perspektiver

Jack Andersen, Henrik Jochumsen & Casper Hvenegaard Rasmussen (red.)
Danmarks Biblioteksforening, 2008
267 sider, 375 kr. (for ikke-medlemmer af Danmarks Biblioteksforening)
ISBN: 9788790849535

Hvad der gives med den ene hånd, tages med den anden

Bibliotekarforbundets nye tjenestemandsaftale for KL-området blev udsendt til Tillidsrepræsentanterne den 19. december.

Og sikken en julegave til de få tilbageværende tjenestemænd i lederstillinger, herunder mig...

Aftalen indebærer blandt andet, at samtlige tjenestemandsmembers grundlønstrin generelt flyttes et par takker op.

Men så kommer der lige et lille forbehold: For mellemledere og ledere sker grundlønssænderingen »uden fuldt gennemslag«.

Citat: »For ansatte, som har fået en lønforbedring i form af løntrin eller tillæg til den hidtidige grundløn, sker der modregning i denne lønforbedring. Modregning

foretages med indtil forskellen mellem hidtidig og ny grundløn med mindre andet aftales lokalt.«

Omsat til klar tekst: hvis du er leder og har været så heldig/dygtig/værdsat – eller måske skal vi hellere tale rent ud og kalde det usolidarisk - at du i forvejen selv har skaffet ekstra tillæg ud over grundlønnen, så fortjener du ikke at vi som fagforening gør noget for dig. Derfor skal du ikke regne med at se en krone af den såkaldte lønregulering pr. 1.4.2009.

Kan det virkelig være rimelig fagforingspolitik? Jeg har aldrig hørt noget lignende. Måske har Bibliotekarforbundets lønforhandlere en god forklaring?

Mona Madsen er Fritids- og kulturchef ved Solrød Bibliotek.

Fra bibliotekspressen.dk

Kommentar til nyhed »Nyt bibliotek i Ørestaden« se også side fire.

Man skal vælge sine eksempler med omtanke. Det må Københavns kulturborgmester Pia Allerslev siges at have gjort med valget af Vigerslev bibliotek som det positive eksempel på et kombibibliotek, dersom der vel at mærke stadig er tale om de bibliotekslokaler, der blev opført for 50 år siden.

Jeg husker dengang da det nye bibliotek i Vigerslev blev bygget i forbindelse med opførelsen af Kirsebærhavens skole. Det blev en stor succes fra starten i december 1958. Biblioteket lå rigtigt i forhold til skolen, byggeriet var det bedste mulige ud fra de tanker og idéer, man gjorde sig for 50 år siden, personalet var det bedste KKB kunne præstere og ikke mindst var skoleinspektøren en i tiden kendt kulturpersonlighed, Orla Lundbo, som var meget positiv overfor at indtænke biblioteket i det kulturprojekt, som han ønskede Kirsebærhaven skole skulle fungere som i Folehaveområdet. Det var længe før ordene

fællesbibliotek og kombi-bibliotek blev opfundet, men cheferne i KKB vidste godt, hvad det handlede om, de havde i årene forinden indviet folkebiblioteker opført i forbindelse med Holbergskolen og Ellebjergskolen, og det nye hovedbibliotek på Kulturvet var også en samarbejdsløsning.

Det er absolut en god idé at bygge folkebiblioteker i samarbejde med andre former for virksomhed, det ser man gjort med succes mange steder i landet i disse år. Et godt resultat afhænger ikke mindst af, om man har fået sig snakket godt ind på hinanden, og har fundet ud af, hvor man kan samarbejde, hvordan man kan supplere hinanden, hvilke ting man med fordel kan have fælles, og hvordan man skal placere sig i forhold til hinanden, for at skabe den bedste helhed. Den øvelse har vi sjældent eller aldrig gjort os i forhold til Folkeskolen, selv om den altid har været folkebibliotekernes nærmeste samarbejdspartner.

Læs hele indlægget på www.bibliotekspressen.dk

Grethe Munch (2. januar)

Øvelse 1:

Lang nakke

Sid eller stå og kig lige ud. Træk hagen ind, og lav »lang nakke« (lav dobbelthager). Gentag mindst 10 gange hver anden time når du har ondt. Senere kan du lave øvelsen for at forebygge.

Hovedpine og nakkesmerter

De fleste har af og til hovedpine eller ondt i nakken. Det kan skyldes mange ting, men med få, enkle øvelser kan smerterne ofte forebygges, skriver fysioterapeut Niels Honoré.

Det er meget almindeligt at have ondt i hovedet og/eller i nakke og skuldre. 13 procent af alle danskere har ondt i nakken lige nu. En ud af fire danskere har haft nakke-skuldersmerter inden for de sidste 14 dage. Der findes tre typer hovedpine: Spændingshovedpine, migræne og klyn-

gehovedpine. Hovedpine og nakkesmerter udløses oftest af en eller flere af nedenstående faktorer:

- fysisk og psykisk stress
- dårlige arbejdsstillinger
- ensidigt, monotont arbejde
- for lidt/for dårlig søvn
- arbejdsmiljøfaktorer
- vejrforhold
- hormonelle forhold
- alkohol, kaffe, forkert kost
- væskemangel
- skævt bid/tænderskæren
- rygning
- medicin

Hvad kan jeg selv gøre?

Almindelige hovedpiner og nakkesmerter, kan lindres og/eller forebygges med øvel-

ser. For øvelserne gælder det generelt om at øge blodomløbet og udspænde, styrke og stabilisere nakken. Når du laver øvelserne, så prøv at koncentrere dig om, hvor og hvordan det føles. Træk vejret dybt og roligt. Øvelserne 1 og 2 laves når du har ondt, og 3 og 4 laves, når du har det bedre.

Skrevet af fysioterapeut Niels Honoré
www.fysiocenter.dk

Fakta om medicin

Smertestillende medicin kan være nødvendig i en kortere periode. Medicinen må aldrig tages over længere perioder da den faktisk kan fremkalde og forværre hovedpineproblemer

Øvelse 2: Skulderfirkanter

Træk skuldrene så højt op om ørene, som du kan. Behold dem deroppe, mens du fører dem så langt bagud som muligt (så skulderbladene nærmer sig hinanden). Lad skuldrene være så tæt på hinanden som du kan, mens du sænker dem så langt ned som muligt. Slip til sidst spændingen, så skuldrene glider frem igen. Gentag 3- 5 gange

Øvelse 3: Udspænd den skrå halsmuskel

Træk hagen ind og lav lang nakke. Læg øret mod den ene skulder og drej til den modsatte side. Hold denne position og lav en nikkebevægelse, så du mærker et stræk af den skrå halsmuskel. Hold denne position i 20 – 30 sek. Gentag 3 gange.

Fakta om smerter

Smerter i nakke- og skulderområdet er meget sjældent alvorlige og kan i de fleste tilfælde forbygges med regelmæssig, specifik træning og generel motion. Søg læge, hvis smerterne er pludselige og/eller voldsomme, hvis der er udstrålende smerter, føleforstyrrelser eller besvær med at styre arme og hænder. Endvidere ved kvalme, opkast, høj feber, stivhed i nakken, kramper og synsforstyrrelser.

Øvelse 4: Få skuldrene ned

Sid ned og hold fast i sædet med venstre hånd. Slap af i skuldrene, lav lang nakke og sænk hovedet til højre side. Drej herefter hovedet så du kigger nedad. Tryk evt. let ned på hovedet med højre hånd. Mærk et stræk på siden af halsen/øverst bag på skulderen. Tæl til 20. Øvelsen gentages og udføres 2 gange til hver side.

Filibussens formål:

»At virke som et forum for debat om faglige spørgsmål for at fremme en decentralisering af biblioteks-tilbuddet, afholde kurser og konferencer samt udbygge kontakten mellem medarbejdere på mindre biblioteker, filialer og bogbusser. At tilgodese medlemmernes specielle interesser og virke som sparingspartner over for Bibliotekarforbundets hovedbestyrelse.«
Læs mere om Filibussen på www.filibussen.dk

Opsøgende bibliotekarer

BF's faggruppe Filibussen er for bibliotekarer, der kører bogbus eller er i små filialer. Men også chauffører og andre med interesse for området er velkomne.

af JO BRAND

illustration ANNA MAGRETHE KJÆRGAARD

BF's faggruppe Filibussen er egentlig skabt for dem, der har hjul under fødderne i form af en bogbus, og dem som sidder i en filial. Men i dag er medlemskaren en anelse mere broget.

- Filibussen var tænkt til dem, der arbejder alene, og dem der brænder for at køre ud til alle lige fra Maren i kæret og dagplejemødrene til de unge på efterskolerne, fortæller medlem af Filibussens bestyrelse Karen Sejerøe.

Det er dog langt fra alle medlemmer, der befinder sig i en opsøgende bibliotekar-rolle. Et eksempel er Karen Sejerøe selv. Hun var tidligere bibliotekar i en bogbus i København, men efter den blev nedlagt, kom hun til biblioteket på Københavns Rådhus, hvor hun er i dag. Men selvom hun ikke længere kører bus, er hun stadig medlem af Filibussen.

- Det er faktisk kun 50 procent af medlemmerne, der er bibliotekarer i de små filialer eller i bogbuserne. Resten har en interesse for området – for eksempel tidligere bogbusbibliotekarer, siger Karen Sejerøe.

Formålet har ikke ændret sig

Filibussen blev dannet i 1973 og navnet er, som nogle måske allerede har regnet ud, opstået på baggrund af ordene filial og bogbus. I dag har gruppen omkring 120 medlemmer foruden 20 bogbus-

chauffører, der er interessemedlemmer.

Udover, at gruppen har det officielle formål at varetage det decentrale biblioteks interesseområder, giver den også medlemmerne et netværk, der fungerer uden de store indledningsmanøvrer.

- Vi har et meget velfungerende og uformelt netværk. Har man et problem, eller noget man gerne vil tale med en kollega om, så ringer man bare til et tilfældigt medlem og får den hjælp, man skal bruge, eller bliver sendt videre til en anden, der kan hjælpe, fortæller Karen Sejerøe.

Bogbus-træf

Vil man som medlem gerne vide mere om selve bogbusarbejdet, bliver der hvert andet år arrangeret bogbustræf.

- Hvert træf har sit tema. I 2006 var vi i Roskilde, hvor vi diskuterede forskellige aspekter af kommunalreformen. Og i 2008 satte vi fokus på det at servicere en sproglig minoritet. Arrangementet blev afholdt i Flensborg, fordi der i Tyskland jo findes danske filialer og bogbuser, der servicerer det danske mindretal, siger Karen Sejerøe.

Udover muligheden for at blive klogere giver træffene også én lejlighed til at stifte nærmere bekendtskab med sine kollegaer rundt om i landet.

- Vi har oplæg om formiddagen og overmiddag. Hen på eftermiddagen ser vi på hinandens bogbuser og kører i kortege

en tur rundt om byen, og så slutter vi aftenen af med en festmiddag. Og her er der grundet chaufførerne, hvoraf 19 ud af 20 er mænd, altid nogle at danse med, siger Karen Sejerøe.

Er et træf hvert andet år ikke nok, har medlemmerne også mulighed for hvert fjerde år at deltage, når der afholdes træf med kollegaer i de andre nordiske lande. Næste gang er i 2010, og det finder sted i Danmark.

Karen Sejerøe er sikker på, at bogbuserne vil blive ved med at køre i fremtidens Danmark:

- Filialer er jo blevet nedlagt, og så må man jo finde på noget andet, og vi ved da, at der foreløbig er to til tre nye bogbuser på vej, siger hun. ■

*Jo Brand er freelancejournalist
bibliotekspressen@bf.dk*

Medlem af Filibussen

Pris for medlemskab: 200 kroner for medlemmer af BF.

Ordinær generalforsamling afholdes hvert andet år i foråret.

Det er i orden at blive siddende på biblioteket efter lukketid.

Bøger i bjergene

Et lille samfund i Rocky Mountains i USA ville have et bibliotek, så de startede det selv med egne bøger og videoer og skiftedes til at passe det. Opbakningen er stor, biblioteket får nu midler fra lokalsamfundet, og lederen finder brugte bøger på nettet for at strække budgettet

tekst BIRGITTE BRUNSTED
foto ANNA LOUISE STEWART

Biblioteket i den lille by Crestone ligger langt ude i Rocky Mountains, 2000 meter oppe i Sangre di Christo-bjergene i det sydlige Colorado. Her bor omkring 1.600 mennesker om vinteren, når området er dækket af sne, lidt flere om sommeren, og den lille by byder ikke på meget ud over et økologisk supermarked, et kunstgalleri og et par restauranter og cafeer.

Men lidt uden for byen i den flade dal, Baca Grande, klods op af den lokale

skole, finder man Crestones kulturelle knudepunkt, det aktive Crestone Library, som Suzanne MacGregor har været en engageret og stædig leder af i de sidste ti år.

Crestone Library blev startet i 1996 af en række frivillige, og i begyndelsen bestod biblioteket af deres egne bøger og videoer, og de skiftedes til at passe det. De fik nedsat en bestyrelse, som Suzanne MacGregor var medlem af fra første færd.

- Biblioteket her har altid været et projekt, som lokale kræfter har stået sammen om, og det er dejligt, at folk i Crestone ikke vil bo et sted, hvor der ikke er et bibliotek, siger Suzanne MacGregor.

Biblioteket flyttede lokaler adskillige gange, og det var selvfølgelig ikke holdbart. Men nu ligger det i en barakbygning, der er bygget i samme stil som skolebygningerne ved siden af, som lokalsamfundet har købt. For ti år siden gik *Property Owners Association*, POA, ind i finansieringen og ansatte personale og Suzanne MacGregor blev ansat som bibliotekets leder.

Med til historien hører, at POA er en halvofficiel organisation, og at biblioteket ligger i Saguache, som er Colorados fattigste amt.

Ressourcecenter

Suzanne MacGregor, der oprindeligt er fra Texas, har boet i Crestone i ti år og er uddannet lærer.

- Jeg har ikke en grad i *library science*. Men jeg har været her i ti år, fordi man fandt mig kvalificeret til at køre biblioteket, siger hun og tilføjer, at det jo er et lille bibliotek.

Ikke desto mindre har det lille bibliotek nu 11.000 bøger, videoer og DVD'er på hylderne.

Udefra ser det ikke ud af meget, men når man træder ind, åbner der sig adskillige rum, og her er altid mennesker. Alle kender hinanden i det lille samfund, så der er livlig snak over skranken, hvor medarbejderne sidder.

Længere inde i bygningen finder man et stort hyggeligt rum med bløde lænestole og tæpper på væggene, her er der håndbøger og blade og folk kan sidde og læse og arbejde. Skolebørn flyder på gulvtæppet, i gang med at lave lektier, og overfor er der et lille indhug på gangen, hvor der lige er plads til fire computere.

- Biblioteket er et ressourcecenter for folk, der bor her. Det er det eneste sted på disse kanter, hvor de kan komme, hvis de ikke har computer, fax og kopieringsmaskine, siger Suzanne MacGregor. Det nærmeste sted med samme faciliteter ligger 230 kilometer væk.

Suzanne MacGregor er uddannet lærer men har i ti år været drivkraft bag Crestone Library.

Computergaver

At biblioteket kan tilbyde lånerne computere, skyldes en donation fra en lokal borger på 5.000 dollars, og da biblioteket besluttede at købe computere for pengene, lagde POA et tilsvarende beløb oveni. Men computerne er ved at være gamle, og der er i øvrigt jævnlige problemer med forbindelsen, fordi Crestone ligger så langt ude.

Budgettet til indkøb af bøger og andre materialer er 12.000 dollars om året.

- Da budgettet er begrænset, sparer vi penge ved at købe brugte bøger, der ser nye ud. Nogle gange kan vi få dem for et par cents, for eksempel på Amazon.com, siger Suzanne MacGregor.

Biblioteket bestræber sig dog også på at købe helt nye bøger.

- Netop fordi vi er på et isoleret sted, ønsker vi at kunne tilbyde vore låner at læse det samme, som de gør i de store byer. Vi har selvfølgelig også aviser og abonnerer på de magasiner, som folk gerne vil have. Det er jo deres bibliotek, siger hun.

De fleste af midlerne til biblioteket kommer fra POA, men bibliotekets brugere giver små donationer og forærer det også bøger og videoer. Det er dog begrænset, for folk her er langt fra velstående, siger bibliotekslederen.

Kommer man og tilbyder biblioteket en bog eller video, der allerede står på hylderne, spørger personalet, om de må sælge den. Så ind i mellem kan en anden låner være heldig at finde nye hardcover-udgaver til en dollar eller to.

Frivilligt arbejde

En anden måde at strække budgettet på er frivillig arbejdskraft, som er langt mere almindelig i USA end i Danmark. To lokale mænd, den ene nærmer sig de 80 år, den anden er i 40'erne kommer fast hver uge. Ud over Suzanne MacGregor er der to deltidsansatte.

Biblioteket har åbent fra klokken tolv til halv fem hver dag.

- Men der sidder altid nogen efter den tid, og det er også i orden, siger hun.

Crestone er en by, hvor der bor mange mennesker, der er optaget af bæredygtig levevis, og hvordan et lokalsamfund fungerer. En række spirituelle organisationer holder også til der. Det er derfor ikke overraskende, at der er run på bøger om alternative byggeformer, spiritualitet, og hvordan man imødekommer lokalsamfundets forskellige behov. Og så er folk her, som mange andre steder, glade for spændingsbøger, også som lydbøger.

- Når man lever så isoleret, har man nogle gange brug for at komme lidt væk,

og så skal man have en god krimi.

Med en skole som nærmeste nabo, kunne man forestille sig, at samarbejdet mellem den og biblioteket var tæt. Men:

- Skolen bruger os ikke så meget, som jeg kunne tænkte mig. De har selv computere og bibliotek. Men unge mennesker læser ikke meget – rent faktisk kender vi hver og én af de større børn, der læser, og sådan burde det jo ikke være.

Meget få børn mellem ni og tolv år kommer selv ind på biblioteket og låner bøger. I mange år har biblioteket haft en børnegruppe om sommeren med aktiviteter og læsning. Det første år var der 29 unge med, men sidste år var der kun to børn.

- Vi var så skuffede, siger Suzanne MacGregor.

Selv i en tid, hvor den økonomiske krise hærger USA, ser hun med fortrøstning på bibliotekets fremtid:

- POA har snakket om besparelser, men sagen er, at biblioteket har overvældende støtte i lokalsamfundet. Her kommer flere end 50 besøgende om dagen - rekorden er på 80 personer. Man kan ikke lukke noget, der er så aktivt i samfundet. Folk ville blive stiktossede, siger Suzanne MacGregor. ■

*Birgit Brunsted er freelancejournalist
bibliotekspressen@bf.dk*

Stillingsopslag

Alle henvendelser vedrørende stillingsopslag rettes til:
 Dg Media as, Studiestræde 5-7, 1455 København K, Tlf. 70 27 11 55,
 fax 70 27 11 56, e-mail: epost@dgmedia.dk
 Bemærk venligst, at fristerne nedenfor kun gælder stillingsannoncer.

Frister for stillingsopslag

Bibliotekspressen 3 – Udkommer 12. februar
 Bestillingsfrist 23. januar kl. 12
 Tidligste ansøgningsfrist 23. februar
 Bibliotekspressen 4 – Udkommer 26. februar
 Bestillingsfrist 6. februar kl. 12
 Tidligste ansøgningsfrist 9. marts
 Bibliotekspressen 5 – Udkommer 12. marts
 Bestillingsfrist 20. februar
 Tidligste ansøgningsfrist 23. marts

Råd og anbefalinger ved ansøgning

Stillingsannoncer optrykkes almindeligvis uden en BF-note – men er en sådan påført, bedes du bemærke dette. BF anvender følgende noter:
 A: Der består uoverensstemmelse mellem BF og ansættelsesmyndigheden. Stillingen må ikke accepteres uden BF's godkendelse.
 B: Der er tale om en deltidsstilling (under 29,6 timer pr. uge). Det er ikke oplyst om der udstedes frigørelsesattest. En frigørelsesattest skal udstedes fra begyndelsen af et ansættelsesforhold, hvis der skal udbetales supplerende dagpenge.
 C: Ansøgere bedes kontakte BF's Faglige Afdeling

Generelt ved jobansøgning (offentlig og privat)

BF har uddelegeret aftale- og forhandlingsretten til den lokale BF-tillidsrepræsentant, kontaktperson eller AC-tillidsrepræsentant. Derfor: inden du accepterer en tilbudt stilling, skal du kontakte den lokale repræsentant vedr. dine løn- og ansættelsesvilkår. Findes ingen lokal repræsentant kontaktes Faglig Afdeling i BF. Ved tilbud om ansættelse i en bibliotekslederstilling kontaktes altid Faglig Afdeling.
 NB: Sig aldrig din nuværende stilling op før evt. tillægsforhandlinger er afsluttet!

Offentlig ansættelse

Akademikernes Centralorganisation (AC) – og dermed Bibliotekarforbundet – har overenskomst med de kommunale og regionale arbejdsgivere samt staten.
 Lønindplacering sker på skalaen efter Ny Løn, men samtidig skal der ske en vurdering af om der i henhold til overenskomsten kan forhandles funktions- og/eller kvalifikationsstillæg.
 Denne vurdering foretages sammen med den lokale tillidsrepræsentant, der også gennemfører forhandlingen.
 Er du aflønnet efter gammelt lønsystem, kan denne aflønning opretholdes ved umiddelbar overgang til anden stilling indenfor overenskomstens område (2-måneders-grænsen).

Privat ansættelse

AC/BF har overenskomst med enkelte private arbejdsgivere, men de fleste ansættes på individuel kontrakt, hvor man selv forhandler sin løn. BF udgiver til brug herfor en årlig Privatlønsstatistik og har udarbejdet et forslag til kontrakt for privatansatte bibliotekarer, incl. vejledning. Se: www.bf.dk
 BF anbefaler, at du inden underskrift på kontrakt/ansættelsesbrev kontakter Faglig Afdeling for vurdering af kontraktens vilkår.

HVIDOVRE KOMMUNE

Bibliotekarer

Avedøre Bibliotek søger 2 bibliotekarer 30 timer ugentlig.

Vi er centralt beliggende i Avedøre Stationsby, hvor der bor mange grupper af anden etnisk herkomst end dansk. Vi er et livligt etrumsbibliotek, der har mange besøgende, og biblioteket spiller en betydelig social rolle i lokalsamfundet.

I jobbet som bibliotekar forventer vi at du:

- Har livserfaring
- Er robust
- Er udviklingsorienteret
- Har lyst til at samarbejde med lokale aktører
- Har interesse for at arbejde i et multietnisk lokalsamfund.

I den ene stilling vil hovedarbejdsområdet være rettet mod børn, i den anden mod voksne. Det er dog en forudsætning, at man har lyst til at beskæftige sig med alle brugergrupper og er indstillet på, at mange opgaver går på tværs af faggrænser og specialer.

Vi tilbyder:

- Et livligt og mangfoldigt etrumsbibliotek
- Et bibliotek med mange faglige og personlige udfordringer
- Et veludbygget samarbejde med daginstitutioner og andre aktører i lokalsamfundet
- Mulighed for at aftale arbejdsopgaver med de øvrige ansatte i afdelingen.

Arbejdstiden:

Der er p.t. 1-2 ugentlige vagter til kl.18 samt vagt hver 3. fredag/lørdag.

Yderligere oplysninger

Kan fås ved henvendelse til filialleder Joan Mühldorff eller bibliotekarerne Lone Skovgaard og Pia Hougaard på telefon 3634 3600.

Ansættelsessamtaler forventes gennemført 19. og 20. februar 2009

Stillingen ønskes besat pr. 1. februar 2009 eller snarest derefter.

Se mere om HvidovreBibliotekerne på www.hvidovrebib.dk

Løn og ansættelsesvilkår

Aflønning og øvrige vilkår i henhold til gældende overenskomst

Ansøgningen bedes mærket 55998 og du bedes anføre hvilken af stillingerne du søger, eller om du søger begge stillinger.

Ansøgningsfrist: 12 februar med morgenposten.

Ansøgning sendes med relevante bilag til Lotte Abrahamsen, HvidovreBibliotekerne, Hovedbiblioteket, Hvidovrevej 280,2650 Hvidovre eller elektronisk i word-format til e-mail ltt@hvidovre.dk.

I Hvidovre Kommune bygger vores samarbejde på en anerkendende og positiv kultur, hvor forskellighed er en styrke, og hvor engagement, nysgerrighed og arbejdsglæde fremmer de nye ideer og den gode service til borgere, virksomheder, kulturliv og samarbejdspartnere.

Hvidovre er en grøn forstad med en stærk historie; tæt ved vandet og hovedstaden og lige midt i Øresundsregionen.

Spændende stilling som leder af biblioteket på Danmarks Biblioteksskole

Er du vores nye leder til biblioteket?

Danmarks Biblioteksskole søger en dygtig og løsningsorienteret leder til vores bibliotek, der kan tænke fremad og indgå i gode samarbejdsrelationer såvel indenfor som udenfor Danmarks Biblioteksskole. Biblioteket består i dag af et lille team på to personer. Nu skal vi være én mere, der vil stå i spidsen for biblioteket.

Som person skal du:

- kunne lede og administrere,
- tage ansvar og være handlingsorienteret,
- have overblik – og bevare overblikket,
- have praktisk forståelse og erfaring,
- være nem at kommunikere med, og selv kunne udtrykke dig enkelt og klart,
- være god til at samarbejde med mange forskellige typer af mennesker i mange forskellige sammenhænge.

Arbejdsopgaverne er mangeartede og spænder over alle tænkelige funktioner i et moderne og omfattende forskningsbibliotek i dynamisk udvikling.

Du vil bl.a. skulle arbejde med det overordnede ansvar for bibliotekets politik og overvågning af materialevalg og indkøb, digitalt arkiv (PURE), implementering af betjeningsaftale med Det Kongelige Bibliotek (KB), herunder kontakt og møder med KB, budget, administration, årsregnskab, mv. Det vil være en fordel, men ikke et krav, at du har kendskab til: Aleph, PURE, Sirsi/Dynix og DEFFNet.

Lederen af biblioteket refererer til forskningschefen og er formand for Biblioteksudvalget.

Ansættelsesvilkår

Stillingen er aflønnet efter overenskomsten mellem Finansministeriet og AC. Der vil være mulighed for forhandling af tillæg til stillingen.

Ansøgning

Ansøgning med CV, dokumentation for uddannelse og kvalifikationer mærkes "Leder af biblioteket" og sendes til job@db.dk.

Ansøgningen skal være skolen i hænde senest **mandag den 16. februar 2009 kl. 12.00**.

Danmarks Biblioteksskole ønsker en medarbejdersammensætning, der afspejler det omgivende samfund, og opfordrer derfor kvinder og mænd uanset alder, race eller etnisk baggrund til at søge stillingerne.

Yderligere information

Se www.db.dk/ombiblioteksskolen/stillingsopslag.
Hør også mere hos forskningschef
Pia Borlund, 98 77 30 51 og på www.db.dk/

FREDERIKSSUND KOMMUNE

Frederikssund Bibliotekerne Lokalhistorisk Arkiv i Slangerup

Frederikssund Bibliotekerne søger en deltidsmedarbejder til at varetage de daglige opgaver i Lokalhistorisk Arkiv i Slangerup.

De lokalhistoriske arkiver, som er beliggende i Frederikssund, Jægerspris, Skibby og Slangerup, er en del af Frederikssund Bibliotekerne og refererer dermed til biblioteket.

De 4 lokalhistoriske arkiver arbejder tæt sammen, og på sigt vil der blive foretaget strukturelle ændringer i form af hel eller delvis sammenlægning eller samling af personaressourcerne.

Lokalhistorisk Arkiv i Slangerup har et tæt samarbejde med Lokalhistorisk Forening for Slangerupegnen, hvis medlemmer yder en stor frivillig indsats i arkivet.

Faglige kvalifikationer

Historiker, bibliotekar eller anden relevant baggrund.

Arbejdsopgaver

- Registrering af afleveringer fra lokalområdet samt ordning og registrering af disse.
- Registrering pt. i Arkibas 3. Overgår snarest muligt til Arkibas 4.
- Synliggøre arkivet via udstillinger og arrangementer samt via fælles hjemmeside under Frederikssund Bibliotekerne.
- Samarbejde med lokalområdet herunder de lokalhistoriske foreninger.
- Indgå i et tæt samarbejde med de andre arkiver under Frederikssund Bibliotekerne.

Arbejdstid

11,5 time om ugen fordelt på 2 dage. På sigt vil der blive mulighed for at udvide timetallet.

Løn: efter overenskomst med faglig organisation.

Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til bibliotekschef Kirstine Lundsgaard tlf. 4735 0144/ klund@frederikssund.dk eller områdeleder Karsten Lolck tlf. 4735 2156/ klolc@frederikssund.dk

Ansøgningsfrist: 31. januar 2009

Ansøgning stiles til:

Frederikssund Bibliotekerne, Jernbanegade 24, 3600 Frederikssund, mærket: Ansøgning eller sendes pr. mail til tliind@frederikssund.dk

Vil du **UDVIKLE KØBENHAVN?**

SUNDBY BIBLIOTEK

Projektansat/bibliotekar

Vil du være med til at styrke og udvikle bibliotekernes integrationstilbud?

Barselsvikariat i perioden 1. marts - 31. december 2009.

Opsøgende arbejde hos familier i førskolealderen kombineret med udlånsarbejde i et travlt bibliotek på Amager.

Med uddannelsesbaggrund som bibliotekar DB/cand.scient.bibl. tilbydes barselsvikariat i perioden 1. marts - 31. december 2009 på Sundby Bibliotek - et af de største lokalbiblioteker i Københavns Biblioteker.

Læs mere på www.kk.dk/job.

Ansøgningsfrist mandag d. 9. februar 2009 kl. 12.00.

**KØBENHAVNS
KOMMUNE**

Kultur- og
Fritidsforvaltningen

www.kk.dk/job

Københavns Kommune ser mangfoldighed som en ressource og værdsætter, at medarbejderne hver især bidrager med deres særlige baggrund, personlighed og evner.

Nunatta Atuagaateqarfia

DET GRØNLANDSKE LANDSBIBLIOTEK
Postboks 1011
DK 3900 Nuuk
Tlf. 32 11 56
Telefax 32 39 43
Email: nalib@katak.gl
www.katak.gl

3 friske bibliotekarer til Grønland

Landsbiblioteket søger 3 bibliotekarer, DB eller cand.scient.bibl.

Se stillingsopslaget på vores hjemmeside:
www.katak.gl

Tiltrædelse 1. marts 2009 eller senere efter aftale.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til landsbibliotekar Elisa Jeremiassen
elisa@katak.gl

Ansøgningsfristen er den 15. februar 2009

IT – arkivar ved Hjørring Kommunearchiv (genopslag)

Hjørring Kommunearchiv søger hermed en medarbejder til stillingen som IT – arkivar med tiltrædelse pr. 1. marts eller snarest muligt derefter.

Vi forventer, at du er uddannet som historiker, bibliotekar eller lignende, men det vil være en fordel, hvis du har kombineret en af de ovenstående uddannelser med en decideret IT – uddannelse på højt niveau. Vi ser gerne, at du har erfaring inden for arkivverdenen, og at du har kendskab til de arbejdsopgaver, der måtte forekomme her. Som person forventer vi, at du har masser af gåpåmod og godt humør.

Vi tilbyder en alsidig stilling, hvor du vil stå for at indsamle e-arkivalier fra Hjørring Kommune, søge og genrejse data som Kommunen og borgerne retter forespørgsler om, digitalisere billeder, lyd og film, publicere databaser, film- og lydclip mv. via hjemmeside

Yderligere oplysning om stillingen fås på: <http://www.vhm.dk>

Ansøgningen sendes til:

Vendsyssel Historiske Museum & Historisk Arkiv
Musemsgade 3
9800 Hjørring
Att: Bente Iversen
MRK: IT – arkivar

Frist for ansøgningen er mandag d. 9. februar, 2009, kl. 12

Hjørring Kommunearchiv er, i henhold til arkivlovens § 7, offentligt arkiv for Hjørring Kommune.

Arkivet er i henhold til dets vedtægter en underafdeling af Historisk Arkiv ved Vendsyssel Historiske Museum. Vendsyssel Historiske Museums opgave er gennem driften af Hjørring Kommunearchiv, at sikre bevaring af arkivalier, der har historisk værdi eller tjener til dokumentation af forhold af væsentlig administrativ eller retlig betydning for borgere og myndigheder.

LET DIN JOBSØGNING

MED EN JOBAGENT

Opret en jobagent på www.bibliotekarjob.dk

Bibliotekarjob.dk er Bibliotekarforbundets egen jobportal. Her kan du oprette din personlige jobagent, som finder de jobannoncer, der passer præcis til dig og dine kvalifikationer.

Jobagenten sender dig løbende e-mails med links til de jobannoncer, der er relevante for dig og dine ønsker.

Opret din personlige jobagent på bare 30 sekunder

BIBLIOTEKSPRESSEN

RELEVANTE JOB – RELEVANTE PROFILER

PARTNER I PROFILJOB.DK

[Bf]

Lokal løndannelse for ledere i kommuner/regioner

Ved OK08 blev det aftalt at afsætte 1,25 procent af lønsummen til lokal løndannelse for ledere i kommuner og regioner pr. 1.4.2009 og pr. 1.4.2010.

I kommunerne er overenskomstansatte ledere med personaleledelsesfunktioner og tjenestemænd med grundløn 44 (pr. 1.4.2009 grundløn 46) og grundløn 49 (pr. 1.4.2009 grundløn 50) omfattet. I regionerne er der afsat midler til chefgruppen, det vil sige alle ansatte med en aflønning svarende til trin 50 (pt. 473.019 kr.) eller derover.

Tidsfrister for fremsendelse af eventuelle lønforslag kan være forskellig fra arbejdsplads til arbejdsplads. I nogle kommuner er fristen allerede i januar/februar 2009. Tag derfor en kontakt til din lokale tillidsrepræsentant for nærmere information, hvis du mener, der skal stilles lønforslag for dig. Biblioteksledere og øvrige ledere med kompetence til at forhandle løn med BF's tillidsrepræsentant skal dog tage kontakt til BF's sekretariat.

Uregelmæssigheder i leveringen med-
deles det lokale postkontor.

Interessen for computerspil på bibliotekerne er ikke høj - ihvertfald ikke på de højere steder.

Kom op på konsollen og spil!

At spille er at lære. At spille er at leve. At spille er at vinde.

Ovenstående jubeludsagn dækker noget af, hvad computerspil er og kan. Man kunne også sige: At spille er asocialt. At spille er tidsrøveri. At spille spil er ikke en bibliotekars opgave.

Sandheden ligger et sted imellem. Men en udpræget og forkert fordom må det efterhånden være, at spil er fordummende. Adskillige undersøgelser viser, at spil faktisk er udviklende - på et vist niveau. Vi taler ikke kun her om krigsspillet World of Warcraft, men også spil som SIM City, SPORE, Wii Sport og så videre.

Spil er efterhånden heldigvis meget andet end en flok unge, ensomme mænd med hip-hop-kasketter på en internetcafe blandt pizza-bakker og litervis af cola.

Er bibliotekerne med på den bølge, og skal de være det?

Svaret er vel et rungende ja - denne for-
enings formand har såmænd anmeldt compu-
terspil for Dansk BiblioteksCenter.

Biblioteksloven sidestiller spil med bøger, så enkelt er det. Begrebet »nye medier« er ved at uddø - nu er der kun medier.

Og blandt lektøruddtalelser er netop også computerspil - i princippet er spil lige så værdige medier på biblioteket, som bogen er det. Ikke for at starte en diskussion om bogen kontra spillet - eller bogen kontra andre medier som dvd'er eller cd'er.

Tidligere har læselystkampagner været meget populære i væsenet, og det er godt. Men måske kunne man oven i købet få Styrelsen for Bibliotek og Medier med på en spillelystkam-
pagne. Da Bibliotekspressen borede i udlånstal på spil var det i hvert fald ikke muligt at få at vide, hvor mange spil, der bliver udlånt. Heller ikke Københavns Biblioteker kunne lave en top fem over de mest udlånte spil.

Det er der sikkert mulige forklaringer på, men det siger da klart noget om, at opmærk-
somhedsgraden for spil ikke er høj - på højere
sted.

En af Danmarks kulturkæmpere, Poul Henningsen elskede at lege, han ligefrem skrev bøger om drager, hvordan de bygges, og hvordan man flyver med dem. Hvad mon Poul Henningsen i en moderne udgave ville mene om spil - et gæt herfra: Han ville være en stor tilhænger af fænomenet, om ikke andet, fordi det ikke rigtig er helt accepteret på parnasset. Men de unge, og det er vel også dem, der skal bære bibliotekerne videre, vil gerne spille. Nogle biblioteker er langt fremme og arrangerer turneringer mod andre biblioteker og så videre. Det er fint - selvfølgelig er der også debatten om, hvorvidt bibliotekerne overhovedet skal hoppe med på bølgen - om ikke folk blot kommer på et bibliotek for at »låne sig en pause« - her er et frirum fra stress og jag - her kan man læse en avis eller en bog - eller spille et spil - i fred og ro.